

Franckesche Stiftungen zu Halle

Pauli Manutii Epistolarum Libri XII

Manuzio, Paolo

Lipsiæ, Apud Johann. Herebord. Klosium, Anno 1707.

VD18 11417161

Illustriss. Et Excellentiss. Iuveni, Iacobo Boncompagno. Epist. I.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:hbz:ha33-1-198567](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:ha33-1-198567)

EPISTOLARUM

PAULI MANUTII

Lib. XI.

ILLUSTRIS. ET EXCELLENTISS.

JUVENI,

JACOBO BONCOMPAGNO.

EPIST. I.

Laudat Gregorium XIII. Pontificem creatum, qui, cum propenso semper erga liberales artes animo fuerit, sperat illas, hoc Pontifice, suam dignitatem recuperaturas; atque ideo Boncompagnum Pontificis propinquum rogat, ut ipse quoque literarum patrocinia suscipiat, simulque ipsi, de dignitate per electionem Pontificis aucta, gratulatur.

Form. Causam scriptionis allegare. Ibi: Scribendum aliquid hoc tempore arbitratus sum. (A)

NOta sententia est, à sapientissimo viro literarum prodita monumentis, mutatione temporum, eventu vario, per omnes ætates comprobato, cum Principum moribus, atque institutis, privatorum hominum sensus, & studia congruere. Est enim ita more comparatum, ut in eorum, qui imperant, vitam illi, qui parent, veluti in speculum intuentes, dicta simul & facta diligenter animadvertant. Inde oritur cupiditas

O O

imi

imitandi: inde fit, ut aut virtutes emanent, aut vitia deriventur. Itaque GREGORIO XIII. cui tu sanguine conjunctissimus, virtute carissimus es, in illa proxima cœlo sede, incredibili Cardinalium omnium consensu, in quo perspicua divini Numinis voluntas apparuit, collocato, speciem quandam, & imaginem rerum omnium laudandarum quasi post tenebras exorta luce vidimus. Et, cum ad urbem quotidie tot mortales, præsertim qui nobili aliquâ arte excellent, suæ quisque spei favens, tam cupidè confluant, nemo dubitat, quin, cum ille antea semper ita vixerit, ut ingenuarum disciplinarum studia rebus omnibus præferret, rectum & honestum sic amaret, ut nihil ambitioni, nihil gratiæ tribueret, ad æquitatem & religionem omnia referret, eadem ei nunc prima sint, eadem studia colentes amplectatur, ornet honoribus, opibus augeat, maxima potestate cum optima mente conjuncta. Ille pacem, & concordiam Christianorum Principum tuebitur: ille præclaram in perdendo communi hoste conspirationem fovebit: illi publica salus, Sedis Apostolicæ dignitas, summi DEI gloria, à qua nunquam oculos deflexit, erit antiquissima. In iustitia verò, cujus omnes partes novit, plerasque cum laude exercebit, prorsus eum nihil fallit: non ex aliena pendeat opinione: non alienis consiliis auferetur: quæ sæpè labes, gravi civitatum damno, bonos etiam Principes infecit: ipse disceptator, & index res publicas & privatas pro sua sapientia suoque sensu moderabitur ac reget. Quid artes illæ nostræ, quibus ad humanitatem informamur,

mur, quæ fessos curis animos levant, nec tamen utilitatem à voluptate sejungunt, non ex nunc, nihil diu cum oblangverint, spe quadam recreata, oculos tollere videntur? Cumque novo Principe, ad liberales omnes artes maximè propenso, vehementer lætantur, tum verò in te, JACOBE illustrissime, spem suam in primis locatam habent, à te opem expectant, tibi se suamque dignitatem, fatali quadam temporum calamitate ademptam, supplices commendant. Non negabis, opinor, bene de te merentibus patrocinium tuum, & ad cetera, quæ in te elucet, ornamenta, cum ingenii, atque doctrinæ, tum verò ejus modestiæ, quæ te tam secundis rebus admirabilem præbuit, addes hoc, quò nullam illustrius esse potest, ut literarum causam suscipias, reliqua tanquam inania contemnas; quamque tibi antea laudem apud multos, versatus in celeberrimis Italiæ gymnasiis, non obscurâ voluntatis egregiæ significatione peperisti, ejus augendæ cum facultas hoc tempore divinitus tributa maxima sit, non committes, ut ipse tibi aliquando, & gloriæ tuæ defuisse videaris. Quæ si cogitas, summa sapientia est; si perficis, summa felicitas. Nam ipsum velle quis in laude ponat, nisi quod velis, res ipsa declaret? Felicem porro non ego quenvquam duxerim, qui sibi licere putat, quicquid libet; sed qui, cum in magna potestate sit, licere tamen sibi nihil vult, nisi quod veritas & ratio ipsa præscribat. Sensus autem hic multitudinis est, ut abundare quàm plurimis rebus, optabile in primis, existimet. Rectè vero uti, neque optant multi, &